

Yrkesfaglig fordypning for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene (YFF)

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 3.11.2020 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd. Forskriften er fastsatt med hjemmel i gammel opplæringslov, men gjelder fortsatt etter ny opplæringslov, se overgangsregler.

REGELVERK | SIST ENDRET: 03.11.2020

Gjelder fra 1. august 2021 og er en del av Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020 (LK20) og Læreplanverket for Kunnskapsløftet samisk (LK20S).

1. Formålet med yrkesfaglig fordypning

Yrkesfaglig fordypning skal gjøre det mulig å veksle mellom læringsarenaer og gi elevene mulighet til å oppleve realistiske arbeidssituasjoner i læringsarbeidet.

Yrkesfaglig fordypning skal gi elevene et godt grunnlag for å velge lærefag og en mulighet for å knytte kontakt med potensielle lærebedrifter. Yrkesfaglig fordypning skal gi elevene en opplæring som er relevant for deres fremtidige yrkesutøvelse.

For skoleåret 2021/2022 er det som hovedregel læreplanene i LK20 som skal brukes i YFF. Sjekk om du kan bruke LK20 for ditt fag ved å klikke på «Gyldighet og innføring» i læreplanen.

Yrkesfaglig fordypning skal bidra til å introdusere elevene for arbeidslivet, og gi regionalt og lokalt arbeidsliv mulighet til å definere innholdet i opplæringen i tråd med lokale kompetansebehov basert på læreplaner for aktuelle fag.

Yrkesfaglig fordypning skal gi elevene mulighet til å prøve ut ett eller flere aktuelle lærefag. De skal få erfaring med innhold, oppgaver og arbeidsmåter som karakteriserer yrkene utdanningsprogrammet kvalifiserer dem for, og få mulighet til å fordype seg i kompetansemål fra læreplanene på vg3-nivå.

Yrkesfaglig fordypning skal gi elevene mulighet til å ta fellesfag i fremmedspråk eller programfag fra studieforbereidende utdanningsprogrammer og fellesfag fra vg3 påbygging til generell studiekompetanse.

2. Omfang

2.1 Omfang på vg1

Timerammen for yrkesfaglig fordypning er 168 årstimer. Timetallet er oppgitt i 60-minutters enheter. Elever med opplæring i samisk som første- eller andrespråk og elever med opplæring i finsk som andrespråk skal ha en timeramme på 140 timer. Elever med opplæring i norsk for hørselshemmede og norsk tegnspråk skal ha en timeramme på 112 timer.

2.2 Omfang på vg2

Timerammen for yrkesfaglig fordypning er 253 årstimer. Timetallet er oppgitt i 60-minutters enheter. Elever med opplæring i samisk som første- eller andrespråk og elever med opplæring i finsk som andrespråk skal ha en timeramme på 225 timer. Elever med opplæring i norsk for hørselshemmede og norsk tegnspråk skal ha en timeramme på 197 timer.

3. Valg av innhold i yrkesfaglig fordypning

Opplæring i kompetansemål fra vg3-læreplanene i de yrkesfaglige utdanningsprogrammene.

Yrkesfaglig fordypning skal normalt brukes til opplæring i kompetansemål hentet fra læreplaner for opplæring i bedrift og vg3 i skole. Det skal utarbeides lokale læreplaner basert på de nasjonale kompetansemålene. Det skal framgå av den lokale læreplanen hvilke nasjonale kompetansemål som ligger til grunn for opplæringen. Skoleeier har ansvaret for at det blir utarbeidet lokale læreplaner i yrkesfaglige fordypning, og at opplæringen blir gjennomført i samsvar med disse læreplanene. Skoleeier har ansvar for at elevene blir vurdert i forhold til kompetansemålene i de lokale læreplanene. Skoleeier må legge til rette for at elevene får et reelt valg mellom flere lokale læreplaner i yrkesfaglige fordypning.

3.1 Fellesbestemmelser for yrkesfaglig fordypning på vg1 og vg2

På vg1 og vg2 skal yrkesfaglig fordypning brukes til:

3.1.1 Opplæring i kompetansemål fra læreplanene for opplæring i bedrift og Vg3 i skole fra eget utdanningsprogram

eller

3.1.2. Opplæring i kompetansemål fra læreplaner for opplæring i bedrift og vg3 i skole fra andre utdanningsprogram

Dersom yrkesfaglig fordypning brukes til opplæring i bedrift, skal skolen ta initiativ til å samarbeide med opplæringsansvarlig i bedriften om å utarbeide lokale læreplaner.

Unntak på vg2:

Bestemmelse 3.1.2 gjelder ikke for elever på vg2 i utdanningsprogrammene for bygg- og anleggsteknikk, håndverk, design og produktutvikling og frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign.

eller

3.1.3. Opplæring i fellesfag fra vg3 påbygging til generell studiekompetanse, fellesfag i fremmedspråk eller programfag fra de studieforberedende utdanningsprogrammene

Når timene til yrkesfaglig fordypning brukes til fellesfag fra vg3 påbygging til generell studiekompetanse, fellesfag i fremmedspråk eller programfag fra de studieforberedende utdanningsprogrammene, gjelder kompetansemål og timetall for disse fagene slik de er fastsatt i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Når timetallet i programfaget er lavere enn timene som er satt av til yrkesfaglig fordypning, må resten av timene brukes til yrkesfaglig fordypning etter punkt 3.1.

4. Vurdering

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven kapittel 3.

Det er skolen som har ansvaret for både underveisvurdering og for å sette standpunktkarakter som er sluttvurdering for yrkesfaglig fordypning.

Dersom yrkesfaglig fordypning brukes til opplæring i bedrift, skal skoleeier legge til rette for at skolen samarbeider med opplæringsansvarlig i bedrift om vurdering.

4.1 Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktkarakter

Årstrinn	Ordning
Vg1 og vg2	Elevene skal ha en standpunktkarakter for den delen av yrkesfaglig fordypning som følger lokal læreplan. Eleven skal følge vurderingsordningen for nasjonale læreplaner når de er valgt som hele eller deler av yrkesfaglig fordypning.

Eksamen for elever

Årstrinn	Ordning
Vg1 og vg2	For den delen av yrkesfaglig fordypning som følger lokal læreplan, skal eleven ikke ha eksamen. Elever som etter §3-30 i forskrift til opplæringsloven har rett til særskilt eksamen i den delen av yrkesfaglig fordypning som følger lokal læreplan, skal opp til en praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Eleven skal følge vurderingsordningen for nasjonale læreplaner når de er valgt som hele eller deler av yrkesfaglig fordypning.

Eksamen for privatister

Årstrinn	Ordning
	For å dekke timetallet i faget kan privatister enten • dokumentere 210 timer praksis etter en relevant læreplan Privatister med samisk som første- eller andrespråk og privatister med opplæring i finsk som andrespråk, må dokumentere 185 timer praksis etter en relevant læreplan. Privatister med norsk for hørselshemmede og norsk tegnspråk må dokumentere 140 timer praksis etter en relevant læreplan.

Vg1

eller

- ta eksamen i et antall relevante fag med nasjonale læreplaner, som samsvarer med totalt 168 årstimer i vg1

For privatister med samisk som første- eller andrespråk og privatister med opplæring i finsk som andrespråk skal årstimetallet for eksamen etter nasjonale læreplaner være 140.

For privatister med norsk for hørselshemmede og norsk tegnspråk skal årstimetallet for eksamen etter nasjonale læreplaner være 112.

For å dekke timetallet i faget kan privatister enten

- dokumentere 316 timer praksis i et relevant lærefag i vg3

For privatister med samisk som første- eller andrespråk og privatister med opplæring i finsk som andrespråk er kravet til praksis etter denne modellen 281 timer.

For privatister med norsk for hørselshemmede og norsk tegnspråk er kravet til praksis etter denne modellen 246 timer.

Vg2

eller

- ta eksamen i et antall relevante fag med nasjonale læreplaner som samsvarer med minst 253 årstimer

Privatister med samisk som første- eller andrespråk og privatister med opplæring i finsk som andrespråk må ta eksamen i et antall relevante fag med nasjonale læreplaner, som samsvarer minst med 225 årstimer.

Privatister med norsk for hørselshemmede og norsk tegnspråk må ta eksamen i et antall relevante fag med nasjonale læreplaner, som samsvarer med minst 197 årstimer.